

PRZEGLĄD MIĘSNY

TYGODNIK

ORGAN SYNDYKATU POLSKICH EKSPORTERÓW
TRZODY I BYDŁA ORAZ POLSKIEGO ZWIĄZKU BEKONOWEGO

Adres Redakcji i Administracji: Krakowskie-Przedmieście 5. Telefon 336-56.

RACHUNEK BIEŻĄCY POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY W POLSCE WARSZAWA

PRZEDRUK DOZWOLONY ZA PODANIEM ŹRÓDŁA.

TREŚĆ NUMERU:

J. LITWINOWICZ. — Podwyższenie cła przy przywozie trzody do Czechosłowacji.

Kurs bekoniarski w Chodorowie.

Irlandja jako odbiorca polskich bekonów.

M. Z. — Ubój zwierząt rzeźnych w II kwartale.

„AKA”. — O ochronę rodzimej produkcji albuminy.

Koncesjonowanie komisowego handlu bydłem i trzodą w Wiedniu.

Wykaz powiatów zamkniętych dla wywozu zagranicę.

Z węgierskiego rynku trzody.

Eksport dziczyzny a chłodnictwo.

Doświadczenie nad użytkowością świń w Niemczech.

Informacje rynkowe.

Ostatnie wiadomości z rynku bekonowego.

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY

TYGODNIK

ORGAN SYNDYKATU POLSKICH EKSPORTERÓW TRZODY I BYDŁA ORAZ POLSKIEGO ZWIĄZKU BEKONOWEGO

J. LITWINOWICZ.

PODWYŻSZENIE CŁA PRZY PRZYWOZIE TRZODY DO CZECHOSŁOWACJI

Kryzys rolniczy, panujący w całej Europie i dający się odczuwać do niedawna głównie w dziedzinie produkcji zbożowej, zaostrza się coraz bardziej, przerzucając się obecnie także na produkcję zwierzęcą.

Sytuacja zaostrza się coraz więcej wskutek niezbyt fortunnych pociągnięć państw, które dotychczas występowały, jako odbiorcy trzody chlewnej, teraz zaś za wszelką cenę starają się wstąpić w szranki producentów i przez nadmierne podwyższanie ceł stwarzają dla produkcji krajowej warunki sztuczne, cieplarniane, podnosząc jednocześnie niewspółmiernie u siebie drożyznę.

Początek tego systemu zrobiły Niemcy, ustanawiając z jednej strony wysokie stawki celne, z drugiej zaś strony, udzielając wysokich premij wywozowych. Obecnie w ślady Niemiec wstąpiła Czechosłowacja.

Ustawą z dnia 13 czerwca 1930 r. (czeski Dz. U. Nr. 85) przyjęto nowe stawki celne na świnie mięsne w podstawowej wysokości 120 kc. za 100 kg. Cło to jednakże może być zmienione i o ile przeciętna cena miesięczna jest niższa od kc. 10.60 za 1 kg. żywej wagi, to rząd może na podstawie tej ustawy podnieść odpowiednio cło. Czeskie Ministerstwo Skarbu ustala więc przeciętną cenę na trzodę chlewną na targu praskim za każdy miesiąc i ogłasza obowiązujący dodatek celny z ważnością od dnia 10 każdego miesiąca.

Wobec tego, że za miesiąc październik ustalono przeciętną cenę kc. 8.17, należy oczekiwać, że na czas najbliższy dodatkowe cło zostanie podniesione na kc. 248.— to znaczy, że po dodaniu cła podstawowego opłacać się będzie kc. 368 od 100 kg. żywej trzody. Dotychczasowe cło jest związane umową handlową Czechosłowacji z Węgrami. Umowa ta wygasa w dniu 15 grudnia b. r., a więc od tego czasu zaczną działać nowe cła, gdyż niema zupełnie widoków na to, ażeby umowa czesko - węgierska została na dawnej podstawie wznowiona.

Wobec takiego stanu rzeczy musimy skonstatować przykry fakt, że rynek czeski dla odbioru trzody polskiej przestaje być interesującym i przynajmniej na najbliższy okres czasu niema widoków na poprawę stosunków. Jeżeli byśmy nawet przyjęli, że podwyższenie cła spowoduje również podwyżkę cen w Pradze, to jednakże zupełnie jest wykluczone, ażeby podwyżka cen potrafiła cło zanulować, przeciwnie, obecnie jeszcze przed działaniem nowego cła konstatujemy ponowne poważne załamanie cen w Pradze, spowodowane wielką podażą towaru krajowego. Na targu z dnia 17 b. m. uzyskiwano w Pradze kc. 6.50 — 7.40, pomimo tego, iż dowóz towaru polskiego do Czechosłowacji za cały tydzień nie był nadmierny i wynosił niespełna 7000 sztuk. Jak dalece cena obecnie pogorszyła się, widzimy z porównania z cenami na targu z przed miesiąca, kiedy płacono za towar polski kc. 7.50 do 8.60. Zachodzi więc obawa, że stawka celna ustalona na podstawie przeciętnej ceny z października, ulegnie dalszemu podwyższeniu, gdyż przeciętna cena za listopad będzie bezwzględnie niższa.

W imporcie bydła rogatego polskiego do Czechosłowacji stosuje się podobny system ceł. Wspomniana na wstępie ustawa ustanawia cło kc. 130 za 100 kg. bydła młodego, zamiast dotychczasowego cła kc. 126 za sztukę. Obecne cło będzie przy bydle bardzo młode wynosiło przeto prawie podwójną stawkę. Do powyższego cła podstawowego można będzie na wypadek spadku cen dobijać jeszcze cło dodatkowe.

Przy obecnej sytuacji na rynku bydła rogatego, możliwość cła dodatkowego jest mniej prawdopodobna, gdyż specjalnie w bydle młodszym panuje w Czechosłowacji większe zapotrzebowanie.

W każdym razie cło, które wejdzie w życie od 15 grudnia b. r. także na bydło rogate oddziała niekorzystnie na eksport, temsamem i na produkcję polskiego bydła.

KURS BEKONIARSKI W CHODOROWIE

W dniach 13 i 14 b. m. odbyły się egzaminy z 6-cio miesięcznych Kursów dla Majstrów bekoniar-skich w **P. Przetwórnii Mięsnej w Chodorowie**, urzą-dzone staraniem **Polskiego Związku Bekonowego** i sumptem **Ministerstwa Rolnictwa**. Egzaminy po-wyższe były zakończeniem Kursu 6-cio miesięcznego, trwającego od 12 maja do 12 listopada r. b. i miały na celu zadokumentowanie, iż absolwenci tych Kur-sów, przepisane im zajęcia teoretyczne i praktyczne zakończyli.

Na Kursie tym było 15 uczniów, z których każ-dy miał ukończoną conajmniej szkołę powszechną, był wyzwolonym czeladnikiem rzeźnickim i przeszedł służbę wojskową. Polski Związek Bekonowy, wy-bierając kandydatów na urządzone przez siebie Kur-sy, starał się, aby poza przygotowaniem praktycz-nem, każdy z kandydatów przedstawiał dostateczne walory etyczne, co się udało osiągnąć, jeśli może być miarą tego 6-cio miesięczny kurs pracy, podczas którego kursanci sprawiali się bez wyjątku bez za-rzutu.

Na kursach grono specjalistów wykladało nastę-pujące przedmioty:

Całokształt procesu fabrykacji bekonów, w ści-słych ramach związkowych przepisów standaryza-cyjnych, przyczem każdy z kursantów przechodził wszystkie etapy produkcji od klasyfikacji żywca aż do klasyfikacji gotowego produktu;

urządzenie techniczne fabryk bekonowych, ho-dowlę, weterynarję oraz warunki i wymagania rynku angielskiego.

Komisja egzaminacyjna złożona z pp. **T. Basiń-skiego**, dyrektora Polskiego Związku Bekonowego, **F. Kurzewskiego**, dyrektora Państwowej Przetwórnii Mięsnej w Chodorowie, dyrektora **Majdeckiego**, kie-rownika Kursów, inż. **Ciemnołńskiego** i dr. **Cukera**, w obecności pp. delegatów: Ministerstwa Rolni-ctwa — p. radcy **Wiśniewskiego**, Izby Przemysłowo-Handlowej — p. dr. **Nahlika**, Państwowego Banku Rolnego — dyr. **A. Jabłonowskiego** i **Kaczorowskiego** oraz delegata województwa, Małopolskiego Towarzy-

stwa Rolniczego i Polskiego Związku Bekonowego — po zbadaniu wiadomości kursantów tak w zakresie przyswojonych wiadomości teoretycznych, jak i za-jęć praktycznych, przyczem w zakresie tych ostat-nich poddano każdego z kursantów egzaminowi praktycznemu głównych etapów procesu fabry-kaacji — stwierdziła, iż wszyscy kursanci w liczbie 15, w zupełności przyswoili sobie wykładaną im przed-mioty tak pod względem **teoretycznym**, jak i **prak-tycznym wykonania**.

Wszyscy kursanci otrzymali **świadectwa z ukoń-czenia Kursów**, z wynikiem **dodatnim** lub nawet **b. dobrym** i zostali rozmieszczeni po **fabrykach beko-nowych**, na których pracować będą jako czeladnicy i pomocnicy majstrów bekonowych, by po kilku la-tach praktyki w przemyśle, stać się **samodzielnymi majstrami bekonowymi**.

Polski Związek Bekonowy jest szczęśliwy, że może dać już obecnie rodzimej produkcji bekonowej **pierwszą kadrę fachowych pracowników, którzy z czasem stworzą zwarty i fachowy zastęp polskich majstrów bekonowych**.

Inicjatywa Polskiego Związku Bekonowego zo-stała urzeczywistniona, dzięki łaskawej opiece i po-mocy finansowej **Ministerstwa Rolnictwa**, które po-kryło całkowite koszty kursu, wynoszące kilkadzie-siąt tysięcy złotych.

Polski Związek Bekonowy składa serdeczne po-dziękowanie i słowa najwyższego uznania za powyż-szą pomoc **Ministerstwu Rolnictwa**, a w szczegól-ności **Wydziałowi Wytwórczości Zwierzęcej**.

Również Polski Związek Bekonowy składa ser-deczne podziękowanie za udział w organizowaniu kursów i pracę dla nich położoną **Małopolskiemu To-warzystwu Rolniczemu**, które łaskawie wzięło na siebie trudy współadministrowania kursami, **P. Ban-kowi Rolnemu** za użyczenie **P. Przetwórnii Mięsnej w Chodorowie** na warsztat pracy dla kursów, **Dy-rekcji Fabryki w Chodorowie**, **Zarządowi Kursów**, **PP. Wykładowcom** za ofiarną pracę oraz **PP. Dele-gatom** za łaskawe przybycie i uświetnienie swą obec-nością końcowych egzaminów.

IRLANDJA JAKO ODBIORCA POLSKICH BEKONÓW

Mimo, że Irlandja jest jednym z największych producentów nierogacizny, sprowadza ona znaczne ilości bekonów cudzoziemskich. Różnica pomiędzy produkcją Anglii a Irlandji polega na tem, że podczas kiedy pierwsza z nich nie byłaby w stanie zaspokoić potrzeb konsumenta produktami wyłącznie krajowe-mi, a rozmiar konsumpcji powoduje **konieczność im-portowania bekonów cudzoziemskich**, w Irlandji pro-dukcja krajowa byłaby w stanie zaspokoić zapotrze-bowanie wewnętrzne **bez uszczerbku dla eksportu**, lecz bekony produkcji irlandzkiej są zbyt wysoko-cenne dla wewnętrznej konsumpcji wśród mniej za-możnej ludności. W takim stanie rzeczy Irlandja im-portuje poważne ilości bekonów zagranicznych (**prze-**

szło 400.000 cwt. rocznie) głównie z Holandji, Sta-nów Zjednoczonych A. P., Wielkiej Brytanji i Kanady. Mimo akcyj farmerów irlandzkich, zdążającej do wy-dania zarządzeń ochronnych pod postacią wysokich ceł wwozowych, rząd trwa nadal na swem stanowis-ku **wolnego handlu produktami spożywczymi**.

Jakkolwiek polskie bekony nie figurują w oficjal-nych wykazach irlandzkich, to jednakże Konsulat Generalny R. P. w Dublinie stwierdził, że do Irlandji przenikają i co więcej, że posiadają tam **dobrą i wy-robioną markę**. Do Irlandji dostają się polskie be-kony za pośrednictwem brookerów londyńskich. By-łoby wskazaniem nawiązanie bezpośrednich stosun-ków z odbiorcami irlandzkimi. (P. I. E.)

UBÓJ ZWIERZĄT RZEŹNYCH W II-GIM KWARTALE

Z opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny danych, dotyczących uboju zwierząt rzeźnych, wynika, że w II-gim kwartale b. r. zabito **bydła rogatego** ogółem 1155 tys. sztuk, w czym było **cieląt 869 tys.**; następnie zabito **trzody chlewnej 790 tys.**; **owiec i kóz 38 tys.** oraz **koni przeszło 3 tys. sztuk.**

W porównaniu więc do poprzedniego okresu t. j. do I-szego kwartału bydła rogatego zabito więcej o 30,7%, trzody chlewnej mniej o 20,5%, owiec i kóz mniej o 38,8% oraz koni o 41,8%.

Na ogólny wzrost uboju grupy bydła rogatego wpłynął wzmożony ubój cieląt, który w omawianym okresie zwiększył się o 306 tysięcy sztuk czyli o 31,0%, natomiast ubój grupy bydła rogatego (woły, buhaje, krowy i jałowizna) był mniejszy o 35 tysięcy sztuk niż w II-gim kwartale ubiegłego roku.

Z obserwacji naszych rynków mięsnych wiemy, że w poszczególnych okresach roku pojawia się na tych rynkach większa lub mniejsza ilość mięsa poszczególnych gatunków i zjawisko to powtarza się z roku na rok. Ogłaszane przez Główny Urząd Statystyczny dane o uboju zwierząt rzeźnych za poszczególne kwartały, a nawet i miesiące liczbami podkreślają wzmożenie się uboju zwierząt poszczególnych rodzajów w różnych porach roku.

W stwierdzonych przez nas zmianach w uboju zwierząt rzeźnych w II-gim kwartale b. r. w porównaniu do I-szego uwydatnia się w pierwszym rzędzie właśnie wzmożenie się **uboju cieląt**. Jest to normalne sezonowe zjawisko, ściśle związane z masowym wycielaniem się krów w końcu zimy i początkach wiosny.

W zmniejszeniu się uboju grupy bydła rogatego (za wyjątkiem cieląt), trzody chlewnej, grupy owiec i kóz, oraz koni należy również dopatrywać się przejawów **sezonowego zmniejszenia się spożycia mięsa** — wobec zwiększonego spożycia nabiału i warzyw. Wnioskujemy o tem na podstawie danych o uboju zwierząt rzeźnych za 1929 rok publikowanych kwartałami. Na podstawie tych danych ubój zwierząt rzeźnych w poszczególnych kwartałach dla całej Polski przedstawia się następująco:

Ubój zwierząt rzeźnych w 1929 roku według kwartałów

Liczyby względne

KWARTAŁ	Bydło rogate			Trzoda chlewna	Owce i kozy	Konie
	Ogółem	Woły, buhaje, krowy i jałowice	Cielęta			
I — IV	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
I	28,8	25,5	32,3	29,4	8,0	27,1
II	31,5	22,1	37,7	21,7	6,5	19,3
III	21,1	25,9	18,0	20,8	31,1	17,1
IV	18,6	28,5	12,0	28,8	54,4	36,5

Z zestawienia powyższego widzimy, że najbardziej uwydatnia się sezonowość uboju **cieląt**, oraz grupy **owiec i kóz**.

Na wzrost lub spadek uboju zwierząt poszczególnych rodzajów pomimo sezonowości w podaży wpływają jeszcze i inne czynniki o charakterze strukturalnym (stopniowy wzrost ludności — i wzrastające z tem zapotrzebowanie) i przypadkowym — nadmierna lub niedostateczna produkcja materiału rzeźnego, ulegającą zmianom siła nabywczą ludności i t. p.

Ustalenie wpływu tych czynników na kształtowanie się uboju zwierząt w poszczególnych okresach roku, a nawet w poszczególnych latach jest znacznie trudniejsze i wymaga nagromadzenia odpowiednich materiałów za dłuższy okres czasu. Narazie w odniesieniu do uboju zwierząt za II-gi kwartał b. r. możemy stwierdzić, że w porównaniu do II-giego kwartału 1929 roku ubój uległ również pewnym zmianom.

Grupa bydła rogatego łącznie z cielętami wykazuje w bieżącym roku wzrost uboju o 8,9%, przyczem ubój cieląt był większy o 103 tysiące niż w II-gim kwartale ubiegłego roku, czyli że wzrósł o 13,4%. Następnie **trzody chlewnej** zabito w bieżącym roku **mniej o 27 tys. sztuk**, czyli o 3,3% w porównaniu do II-giego kwartału poprzedniego roku. Spadł również ubój owiec i kóz o 16,0%, a koni o 8,0%.

Za wyjątkiem więc tylko uboju cieląt ubój zwierząt rzeźnych był znacznie mniejszy niż w II-gim kwartale ubiegłego roku. Żeby jednak wyciągnąć odpowiedni wniosek o uboju zwierząt rzeźnych w II-gim kwartale b. r. niedość jest porównywać go z 1929 roku, gdyż i ubój 1929 roku mógł się znajdować pod wpływem jakichś przypadkowych czynników. Musimy zwrócić jeszcze uwagę na ubój 1928 roku i, obliczając przeciętny ubój w II-gim kwartale z tych trzech lat, — określić ubój zwierząt rzeźnych w II-gim kw. 1930 roku do uzyskanej przeciętnej trzechletniej 1928 — 30.

Ubój zwierząt rzeźnych w II-gim kwartale w latach 1928, 1929 i 1930 ogółem w Polsce

	sztuki					
	Ogółem	Woły, buhaje, krowy i jałowice	Cielęta	Trzoda chlewna	Owce i kozy	Konie
Przeciętna-trzechletnia 1928—1930	1069315	275143	794172	810199	42937	3534
II kw. 1928 roku	992623	245368	797255	824604	45126	3630
II „ 1929 „	1060609	294361	766248	816499	45485	3644
II „ 1930 „	1154716	285701	769015	789586	38201	3327
II „ 1930 roku w % do przeciętnej trzechletniej 1928—1930 = 100	108,0	103,8	109,4	97,4	89,0	94,1

Jak widać z powyższej tablicy ubój bydła rogatego był znacznie wyższy w II-gim kwartale 1930 roku niż przeciętny z trzech lat. Natomiast ubój trzody chlewnej, grupy owiec i kóz, oraz ubój koni był mniejszy.

Na wzrost uboju bydła rogatego wpłynęła prawdopodobnie ta okoliczność, że hodowla bydła rogatego stale rozwija się wobec sprzyjających warunków (tania pasza i zboże).

Uboj trzody chlewnej w 1929 i 1930 roku wykazuje spadek spowodowany w pierwszym rzędzie

zmniejszeniem się liczby trzody chlewnej od końca 1927 r. do połowy 1929 r. przeszło o 1.500 tys. sztuk.

Stwierdzony stały zanik hodowli owiec — przyczynił się również do zmniejszenia się uboju owiec w II-gim kw. b. r.

M. Z.

O OCHRONĘ RODZIMEJ PRODUKCJI ALBUMINY

Świadoma celu usilna propaganda, jaką się rozwinęła w ostatnich czasach w kierunku uświadomienia społeczeństwa, że utylizacja najmniej pozornie wartościowych odpadków produkcji zwierzęcej przynieść może krajowi niezwykle korzyści, nie pozostała w społeczeństwie bez echa. Grono ludzi światłych zwróciło uwagę na tę zupełnie odłogiem leżącą nową dziedzinę produkcji. Po dłuższych przygotowaniach postanowiono mianowicie, by z milionów kg. krwi zwierzęcej w większej części bezcelowo marnowanej bodaj choć ułamek tego surowca przeobrazić na wysoko - wartościowy produkt klejowy zwany albuminą. Bodziec do tego stanowił poza tym fakt, że równocześnie Polska, mając takie wprost niewyczerpane zasoby surowca dla wyrobu albuminy, od szeregu lat sprowadza ją w coraz bardziej wzrastających ilościach z zagranicy.

Okoliczności powyższe, a także moralne zapewnienia ze strony zwłaszcza producentów dykt, którzy są największymi konsumentami tego artykułu, i którzy oświadczyli, że pionierzy krajowego przemysłu albuminowego mogą śmiało liczyć na poparcie i podtrzymanie z ich strony, w dalszym zaś ciągu zapewnili, że przeróbka krwi zwierzęcej, pochodząca z rzeźni w Warszawie, całkiem łatwo znajdzie zbyt wśród producentów dykt, którzy zużywają tego artykułu 15 razy więcej, spowodowały, że powstała w Warszawie pierwsza fabryka albuminy. Placówka ta oparła tymczasem swoją produkcję na surowcu, pochodzącym z rzeźni warszawskiej, lecz technicznie jest przygotowaną do powiększenia w każdej chwili swego warsztatu pracy, angażując, jeśli wyniknie potrzeba, inne wielkie rzeźnie w Polsce.

Zdawałoby się, że krok ten powitany zostanie z uznaniem przez wszystkie sfery zainteresowane w dostawach albuminy, tymczasem nowa fabryka po kilku niezwykle udanych próbach produkowania własnej albuminy, która wartością przewyższała znacznie zagraniczną, gdyż nie odciągano z krwi bydłowej składników o większej wartości jak to czynią zagranicą, stanęła po kilku miesiącach istnienia u wrót zagłady.

Pionierzy produkcji polskiej albuminy w przewidywaniach swych poniekąd przeoczyli moment reakcji ze strony zagranicznego przemysłu albuminowego oraz wpływu jej oddziaływania na polski przemysł dyktowy. Okazało się, że zagranica niezwykle wrogo przyjęła do wiadomości fakt powstania pierwszej fabryki albuminy, chociaż ta w chwili obecnej w ułamkowym procencie mogłaby nawet w najlepszym wypadku pokrywać krajowe zapotrzebowanie na albuminę. Chcąc tedy w zarodku nie-

jako zgnieść nowopowstającą gałąź przemysłu polskiego, któraby walczyła przyczyniła się do usamodzielnienia naszego kraju na tem polu, zagraniczny przemysł rozpoczął bezwzględna walkę z polskim produktem, używając jako argumentów walki długoterminowych kredytów przy równoczesnej poważnej redukcji ceny. Nie to jednak było najważniejszym powodem, że byt tej fabryki po jej tak krótkim wprost efemerycznym życiu został podcięty. Okazało się, niestety, że krajowy przemysł dyktowy wbrew swemu poprzedniemu stanowisku uległ wpływowi zagranicy i w zamówieniach swych pominął prawie zupełnie polską fabrykę. Jak dochodzą słychy, postępowanie swe tłumaczą producenci dykt twierdzeniem, że jak długo krajowa produkcja albuminy nie pokryje w przeważającej części ich zapotrzebowania, tak długo nie będą oni mogli zerwać stosunków handlowych z zagranicą. Oświadczenie takie o ile okazałoby się prawdziwe byłoby najprzykrejszą niespodzianką zarówno dla sfer rządowych, które jak naprzykład Państwowy Instytut Eksportowy tyle wysiłków położyły na niwie propagandy utylizacji odpadków produkcji zwierzęcej oraz dla całego społeczeństwa, które bacznym okiem śledzi rozwój wypadków i poważnie zdaje sobie sprawę z tych lub owych zjawisk. Jeśliby się okazało, że polski przemysł dyktowy tak nieobywatełsko potraktował tę sprawę, to winien on pamiętać, że prędzej czy później krajowa produkcja albuminy musi się rozwinąć i że moment całkowitego nasycenia rynku krajowego polskim produktem będzie stanowił poniekąd zwrotny punkt w kalkulacji i obliczeniach jego samego.

Groźba zamknięcia pierwszej wytwórni albuminy, jakie ma nastąpić według zapowiedzi, w dniach najbliższych potwierdzałaby niejako te wszystkie przypuszczenia. Jednakże koła zainteresowane w dalszym ciągu mniemają i przypuszczają, że chwilowe te przesilenie będzie tylko przejściowym i że stanowisko producentów ulegnie zasadniczej zmianie. Równocześnie należy zanotować głosy, że inne gałęzie gospodarstwa zużywającego w swej produkcji albuminę, jako materiału klejowego przyjdą z pomocą rodzimej produkcji albuminy. Poza tym Państwowy Instytut Eksportowy będzie się starał ulokować nagromadzone a niewysprzedane wcale znaczne partje tego towaru na rynkach zagranicznych, zwłaszcza w krajach, w których istnieje duża konsumpcja tego artykułu.

Niezależnie od powyższego należy stwierdzić i podkreślić, że pomoc dla już istniejącej krajowej produkcji albuminy w kierunku dalszego jego rozwoju jest poniekąd nakazem chwili. Ogólnie wiado-

me jest, że przemysł dyktowy, a z nim wszystkie inne przemysły, używające w produkcji swej materiałów klejowych coraz bardziej i stanowczo przechodzą w zapotrzebowaniu swym z kazeiny na albuminę. Ta zmiana w metodach produkcji niejako podwójnie ugodziła w nasz organizm gospodarczy. Po pierwsze krajowy przemysł kazeinowy, który do niedawna wykazał stałą tendencję rozwojową na skutek zamknięcia mu rynków zbytu tak w kraju, jak i zagranicą znalazł się poniekąd w sytuacji bez wyjścia, tak, że ogólnie sądzi się, iż niedaleką jest chwila powolnego zamierania tego całkowicie na inicjatywie prywatnej zbudowanego przemysłu. Powtórne przejście z kazeiny na albuminę **ujemnie odbiło się na naszym bilansie handlowym**, gdyż za skonsumowaną zagraniczną albuminę Państwo nasze musi płacić poważne sumy.

Powstanie zaczątków własnej produkcji albuminy całkowicie odpowiadało potrzebom chwili i nie było pomysłem oderwanym i nierzeczącym.

Fakt, że posiadamy w chwili obecnej pierwszą fabrykę albuminy oraz realność mniemania, że wobec niewyczerpanych wprost zasobów krajowego surowca rozwój tego przemysłu byłby dziełem najbliższych kilku miesięcy, pozwala przypuszczać, iż

czynniki miarodajne wejrzą w nowowytworzoną sytuację w tej dziedzinie i odpowiednią ochroną zareagują na nieuczciwą wprost i ze środkami nieliczącą się konkurencją zagraniczną. Podwyżka cła przywozowego na albuminę z 16.5 zł. za 100 kg na conajmniej 80 zł. za 100 kg. nie ma na celu stwarzania cieplarnianych warunków rozwoju dla krajowego przemysłu albuminowego, ale ma za zadanie wyrównać różnicę w cenie między produktem krajowym a zagranicznym, która powstała przez dumping, stosowany w walce przez zagraniczne koła przemysłowe. Mając na uwadze zapewnienie kierowników krajowego przemysłu albuminowego, którzy przyjmują wszelką odpowiedzialność za ewentualną nowowytworzoną sytuację, spowodowaną podwyżką cła przywozowego, stwierdzając, że w kraju będzie można wytwarzać i to prawie, że natychmiast, takie ilości albuminy odpowiedniej jakości, jakich koła konsumujące ten artykuł potrzebują i oddawać ją po cenie dotychczas dostarczanej przez zagranicę, — można bez obawy przykłaśnać temu żądaniu. Najbliższe dni rozstrzygną o przyszłości i bycie nowopowstałej tak ważnej dla Państwa gałęzi gospodarstwa narodowego.

„Aka“.

KONCESJONOWANIE KOMISOWEGO HANDLU BYDŁEM I TRZODĄ W WIEDNIU

Komisowy handel bydłem i trzodą był dotychczas w Wiedniu przemysłem wolnym, tak że do wykonywania go wystarczyło zgłoszenie do władzy przemysłowej. Obecnie rząd austriacki wprowadził ważną zmianę, gdyż wykonywanie handlu komisowego uzależnił od koncesji udzielanej przez rząd.

Poniżej podajemy tekst ustawy, która pojawiła się dnia 6 listopada r. b. w austriackim dzienniku ustaw związkowych pod liczbą 93:

„316. Rozporządzenie Związkowego Ministra Handlu i Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Leśnictwa z 5 listopada 1930 w przedmiocie zawodowego zajmowania się sprzedażą bydła i mięsa we Wiedniu.

Na mocy § 24 ustawy przemysłowej zarządza się co następuje:

§ 1. Zawodowa sprzedaż bydła w stanie żywym, cieląt i świń, jak również takich zwierząt bitych w całości, w połówkach i ćwiartkach na obszarze gminy związkowego miasta stołecznego Wiednia związana jest z obowiązkiem koncesyjnym. Pod obowiązek koncesyjny podpada każda podlegająca ustawie przemysłowej czynność sprzedaży wykonywana we własnym lub cudzym imieniu (agenci handlowi), a dotycząca towaru znajdującego się w Wiedniu. Wyjęta z pod obowiązku koncesyjnego jest jednak wszelka czynność sprzedaży w zakresie przemysłu rzeźniczego i wędliniarskiego.

§ 2. Dla udzielenia koncesji właściwym jest Związkowe Ministerstwo Handlu i Komunikacji w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Leśnictwa.

§ 3. Ubiegający się o koncesję winni nie tylko

uczynić zadość wszelkim ustawowo przepisany warunkom odnośnie przemysłu koncesjonowanego, lecz także potrzebne uzdolnienie fachowe. Przy rozstrzygnięciu należy brać pod wzgląd stosunki lokalne.

§ 4. Niniejsze rozporządzenie nie ma mocy wstecznej. Moc jego wygasa w dniu 31 grudnia 1931“.

Jak z powyższego rozporządzenia widzimy ma ono charakter prowizoryczny, gdyż działalność jego wygasa w dniu 31 grudnia 1931 r. Widać z tego, że rząd austriacki ma zamiar wypróbować narazie skutki nowej ustawy i zbadać, czy odpowiada ona żywotnym interesom handlu.

Pozatem ustawa ta ma charakter polityczny, gdyż została wydana nie tak z potrzeb życiowych jak raczej dla uspokojenia austriackich rolników, zaniepokojonych ciężką sytuacją na targach bydłowych w Wiedniu. Rzekomo wytłomaczono agrarjuszom austriackim, że koncesjonowanie handlu komisowego w Wiedniu ma się przyczynić do lepszego spieniężania towaru krajowego.

Z punktu widzenia eksportu polskiego zasadniczo przeciw koncesjonowaniu handlu komisowego niczego zarzucić nie można. W istocie kupiec komisowy, któremu powierza się celem sprzedaży poważne wartości, polegając na jego rzetelności i sprawności kupieckiej, powinien być odpowiedzialnym, a koncesjonowanie daje gwarancję, że odpowiedzialność ta ze strony władz będzie odpowiednio zbadana. Natomiast zastrzec się należy, jeżeli koncesjonowanie handlu komisowego miało być nadużywane do celów ograniczania eksportu polskiego, zagwarantowanego traktatami handlowymi i umowami gospodarczymi.

WYKAZ POWIATÓW ZAMKNIĘTYCH DLA WYWOZU ZAGRANICĘ

z dnia 15 listopada 1930 r.

I. Z powodu pomoru i zarazy świń zamknięte są dla wywozu świń powiaty:

A) DO AUSTRJI:

Kozienice, Iłża, Sandomierz i Stopnica — woj. kieleckiego, Biała, Łuków i Włodawa — woj. lubelskiego, Rawa Ruska — woj. lwowskiego, Szczuczyn — woj. nowogródzkiego, Brodnica, Wąbrzeźno i Działdowo — woj. pomorskiego, Oborniki — woj. poznańskiego, Kołomyja — woj. stanisławowskiego, Buczacz, Skalał, Trembowla i Zborów — woj. tarnopolskiego, oraz Mława — woj. warszawskiego.

B) DO CZECHOSŁOWACJI:

Białystok, Bielsk Podlaski, Grodno, Łomża, Ostrów Mazowiecki, Wołkowysk i Wysokie Mazowieckie — woj. białostockiego, Częstochowa, Kielce, Miechów i Opatów — woj. kieleckiego, Biłgoraj, Garwolin, Hrubieszów, Lubartów, Łuków, Siedlce i Włodawa — woj. lubelskiego, Łask, Łęczyca, Sieradz i Słupca — woj. łódzkiego, Lida, Nieśwież, Słonim, Stołpce, Szczuczyn i Wołożyn — woj. nowogródzkiego, Brześć nad Bugiem, Drohiczyn, Kobryń, Kossów Poleski, Łuniniec, Prużana i Sarny — woj. poleskiego, Brodnica, Działdowo, Lubawa, Starogard, Świecie i Wąbrzeźno — woj. pomorskiego, Gniezno, Mogiła, Strzelno, Szamotuły i Żnin —

woj. poznańskiego, Brody — woj. tarnopolskiego, Kutno, Płock, Płońsk, Rawa Mazowiecka, Warszawa powiat i Włocławek — woj. warszawskiego, Miasto stoł. Warszawa, Wilno-Troki — woj. wileńskiego oraz Dubno, Horochów, Kostopol, Kowel, Łuck, Równe, Włodzimierz i Zdołbunów — woj. wołyńskiego.

II. Z powodu pryszczycy zamknięte są dla wywozu zwierząt racicowych do Czechosłowacji (dla przywozu do Czechosłowacji i przewozu przez Czechosłowację) powiaty:

Bielsk — woj. białostockiego, Jędrzejów, Częstochowa, Kielce, Końskie, Kozienice, Miechów, Olkusz, Opoczno, Pińczów, Radom, Włoszczowa i Zawiercie — woj. kieleckiego, Chrzanów, Kraków (powiat i miasto), Maków, Oświęcim i Wadowice — woj. krakowskiego, Garwolin, Siedlce, Sokołów i Węgrów — woj. lubelskiego, Jarosław i Przeworsk — woj. lwowskiego, Kosów — woj. stanisławowskiego, Błonie, Grójec, Kutno, Mińsk Mazowiecki, Nieszawa, Pułtusk, Radzymin, Rawa Mazowiecka, Rypin, Sierpc, Skierniewice, Sochaczew, Włocławek i Warszawa powiat — woj. warszawskiego, oraz Miasto stoł. Warszawa i wszystkie powiaty województw: łódzkiego, pomorskiego, poznańskiego i śląskiego.

Z WĘGIERSKIEGO RYNKU TRZODY

(SPRAWOZDANIE KONSULATU R. P. W BUDAPESZCIE).

Przy zwiększonych obrotach ceny świń na rynku budapeszteńskim uległy kilkunastoprocentowejwyżce. Popyt koncentrował się i w tym tygodniu głównie na świnie tłuszczowe pierwszorzędnej jakości, wówczas, gdy zainteresowanie dla gatunków słabszych nie było zbyt wielkie. W ciężkim towarze starym, używanym na cele fabrykacji salami, obroty jeszcze nie zdołały się w pełni rozwinąć.

Dnia 6 listopada ceny kształtowały się następująco:

<i>Świnie</i>	<i>Cena 1 kg. żywca w pengő</i>	
I-a tłuszczowe z obszarów dworskich o wadze pary pow. 300 kg.	1.24—	1.26
Takież średnie (250 — 280 kg.).	1.22—	1.24
Średnie zbierane (220 — 260 kg.)	1.17—	1.23
Lekkie (180 — 210 kg.)	1.14—	1.18
Podnędne (100 — 160 kg.)	1.05—	1.14
Angielskie szynkowe (120 — 150 kg.)	1.30—	1.40

Śpęd dnia 6 listopada wynosił 3730 sztuk, z czego nie sprzedano 606 sztuk.

<i>Eksportowano:</i>	28.X	4.XI.
do Wiednia	1.412 szt.	1.766 szt.
do Pragi	1.138 szt.	1.219 szt.

Jak Konsulat w jednym z poprzednich swych sprawozdań donosił, Węg. Instytut dla badania konjunktury gospodarczej, zaczął niedawno zbierać bezpośrednio od

hodowców dane, dotyczące m. im. hodowli trzody chlewnej. Z zebranych po raz pierwszy w tej drodze danych wynika, że ilość świń tłuszczowych, tuczonych na obszarach dworskich, była w miesiącu wrześniu b. r. o 4 proc. mniejszą, ilość świń mięsnych zaś o ok. 108 proc. większą od ilości, hodowanej w odpowiednim okresie czasu w roku ubiegłym. Ilość świń tłuszczowych, wstawionych w miesiącu wrześniu na hodowlę, była o ok. 31 proc. mniejszą od sprzedaży tychże świń w tym miesiącu, przy świniami mięsnych jednak ilość ta była o blisko 103 proc. większą od sprzedaży. Dane te świadczą o przesunięciu w hodowli trzody chlewnej; *znaczenie hodowli trzody mięsnej wzrasta*. Mimo to jednak narazie przeważa jeszcze *hodowla świń tłuszczowych*, biorąc bowiem za podstawę hodowlę na obszarach dworskich, ilość tuczonych świń mięsnych stanowi ok. 37 proc. pogłowia tuczonych świń tłuszczowych. Przed rokiem ilość ta stanowiła 11 proc. Większość sprawozdań świadczy ponadto, że wśród hodowców panuje jeszcze wciąż niechęć do wstawiania świń na hodowlę, mnożą się jednak już głosy, że przy obecnych niskich cenach pasz warto się przecież nią zajmować.

Rynek słoniny i tłuszczu był i nadal ożywiony. Ceny: tłuszcz na cele konsumpcji wewnętrznej: 160 — 162,

EKSPORT DZICZYNY A CHŁODNICTWO

W rozważaniach na temat organizacji eksportu dziczyzny wybija się na pierwszy plan postulat skoncentrowania eksportu dziczyzny w ośrodkach przemysłu drobiarskiego. Ośrodki te zaopatrzone między innymi w zamrażalnie, służące dla przygotowania przesyłek drobiu do długotrwałego transportu na odległe rynki, winny być wykorzystane również i dla wywozu dziczyzny względnie ptactwa dzikiego. Praktyka i doświadczenie wykazały, że dotychczasowy niedorozwój wywozu tego artykułu z Polski nietylko był spowodowany brakiem towaru, czy też organizacją zbiórki plonów polowań, ale przede wszystkim nieistnieniem do ostatnich czasów żadnego takiego obiektu chłodniczego, któryby mógł być wykorzystany i dla powyższych celów. Dopiero uruchomienie Chłodni w Gdyni i powstanie Zakładów Chłodniczych dla Eksportu Drobiu w Opatówku, zwróciło uwagę zainteresowanych osób i firm, by zamrażalnie, istniejące przy tych Zakładach wykorzystać również dla wywozu dziczyzny, a zwłaszcza ptactwa dzikiego. Trzeba bowiem zwrócić uwagę np. na fakt taki, że w końcu lata i z początkiem jesieni w okresie natężenia polowań podaż ptactwa dzikiego, jak kuropatw, jarząbków, przepiórek przewyższa zapotrzebowanie krajowe do tego stopnia, że pozostają poważne nadwyżki, których nie można zbyć zagranicą głównie dlatego, że

kilkudniowy transport niezwykle ujemnie wpływa na jakość towaru. Z tego względu nasz wywóz dziczyzny kieruje się do średnio korzystnego, ale najłatwiej dostępnego rynku niemieckiego. Tymczasem możliwości eksportowe na innych rynkach, jak angielskim, francuskim, belgijskim, szwajcarskim, holenderskim, są tak pomyślnie, że wykorzystanie ich wzmogłoby kilkakrotnie nasz wywóz dziczyzny i opłacalniejszymi czyniłoby polowania, których charakter z amatorskich przeistoczyłby się w racjonalno-handlowy. Jednakże warunkiem nieodzownym powodzenia eksportu dziczyzny do tych krajów jest konieczność oparcia wywozu o zamrażalnie, względnie chłodnie, o ile tylko na to pozwolą odpowiednie warunki atmosferyczne. Lecz nietylko w tym okresie przejściowym poprzedzającym zimę właściwą, kwestja chłodnictwa stanowi kwestję istotną, decydująco wpływającą na rozwój eksportu dziczyzny. Wahania temperatury i wilgotności w ciągu zimy nie dają odpowiednich racjonalnych podstaw, na których możnaby oprzeć wzorową organizację zbytu. Dlatego też i w tym okresie roku nieodzownym warunkiem dobrze prowadzonego i na przyszłość obliczonego wywozu jest oparcie go na chłodzeniu sztucznym w specjalnych dla tego celu urządzonych zakładach. (P. I. E.).

DOŚWIADCZENIA NAD UŻYTKOWOŚCIĄ ŚWIŃ W NIEMCZECH

W Halle n/S. w Niemczech instytut hodowli zwierząt tamtejszego Uniwersytetu otrzymał od rządu niemieckiego zlecenie przeprowadzenia naukowych doświadczeń, jaki typ świń nadaje się najlepiej do celów konsumcyjnych i ze względu na wydajność mięsa i innych części użytkowych zapewnia hodowcy najlepszą opłacalność. Ponieważ doświadczenia te wymagają przeprowadzania licznych ubojów i innych nacięć mięsa aniżeli stosowane w przemyśle rzeź-

nickim wspomniany instytut hodowli uzyskał ze skarbu państwa fundusze na wybudowanie specjalnej rzeźni, która dla oszczędzenia kosztów będzie zaopatrywała w mięso wieprzowe personel uniwersytetu. Fakt wybudowania specjalnej rzeźni doświadczałnej świadczy o rozmiarach materiału potrzebnego do doświadczeń oraz o wadze, jaką rząd niemiecki przywiązuje do tego zagadnienia. (P. I. E.).

ZAKAZ IMPORTU BYDŁA HOLENDERSKIEGO DO BELGII

Z dniem 24.X.30 został zabroniony przywóz do Belgii bydła pochodzenia holenderskiego z wyjątkiem tych, które są przeznaczone na ubój w lokalach kwarantanny. Po-

wyższy przepis został wprowadzony w życie z powodu silnie rozpowszechnionej pryszczycy pośród bydła w Holandji. (P. I. E.).

INFORMACJE RYNKOWE

RYNKI KRAJOWE

WARSZAWA OD 9 DO 15 LISTOPADA

Spęd: bydła rogatego 739 szt.; cieląt 819 szt.; baranów 42; trzody chlewnej 3.334 szt.

Mięso przywozowe: wołowina 4.107 ćwiartek; cielęcina 11.682 ćw.; baranina 8.172 ćw.; wieprzowina 7.605 kg.

Średnie ceny żywca w hurcie za 1 kg.: bydło rogate: pełnomięsiste zł. 1.40, wytuczone 1.20, chude 1.00, jałowizna 0.90, cielęta 1.70, barany —, trzoda chlewna: sztuki słoninowe 1.80, mięsne 1.60.

Średnie ceny mięsa w hurcie za 1 kg.: Zady z uboju

warszawskiego: wołowina I gat. 2.50, II gat. 2.30, cielęcina 2.80, baranina —. Zady przywozowe: wołowina I gat. 2.25, II gat. 2.00, cielęcina —, baranina 2.20, Przody z uboju warsz.: wołowina I gat. 2.60, II gat. 1.90, cielęcina 2.40, baranina —. Przody przywozowe: wołowina I gat. 1.90, II gat. 1.60, cielęcina 1.80, baranina —. Wieprzowina z uboju warsz.: słoninowe 2.40, mięsne 2.10. Wieprzowina przywozowa: słoninowe —, mięsne 2.20.

SOSNOWIEC OD 10 DO 15 LISTOPADA

Spędzono na Targowicę w Sosnowcu 1.895 sztuk trzody chlewnej.

Płacono za 1 kg. żywej wagi zł. 1.50 — 2.15. Tendencja spokojna.

MYSŁOWICE OD 8 DO 14 LISTOPADA

Spęd: 84 buhaji, 40 wołów, 774 krów, 65 jałówek, 175 cieląt, 8 owiec, 1774 świń.

Ceny: buhaje 1.20 — 1.32, woły 1.77 — 1.97, krowy 1.62 — 1.76, jałówki 1.50 — 1.61, świnie I gat. 1.98 — 2.10, II g. 1.77 — 1.97, III g. 1.62 — 1.76, IV g. 1.50 — 1.61.

Targ ożywiony, tendencja zwykła.

KRAKÓW OD 10 DO 14 LISTOPADA

Spęd: 174 buhaji, 171 wołów, 101 krów, 83 jałówki, 651 cieląt, 12 owiec, 1104 świń.

Ceny: buhaje 0.90 — 1.27, woły 0.90 — 1.30, krowy 0.80 — 1.15, jałówki 0.88 — 1.25, cielęta 1.20 — 1.92, świnie 1.60 — 2.10, świnie bite 2.00 — 2.40.

Przebieg targu: Spęd bydła rogatego i cieląt średni, nierogacizny większy. Ceny wszystkich gatunków zwierząt niezmiennie.

LWÓW OD 8 DO 15 LISTOPADA

Spęd: 35 buhaji, 566 krów, 12 jałówek, 579 cieląt.

Ceny za 1 kg. żywej wagi: buhaje 0.90 — 1.15, krowy 0.75 — 1.20, jałówki 1.00 — 1.20, cielęta 1.10 — 1.40.

Ceny za 1 kg. mięsa: buhaje, krowy, jałówki 1.40 — 2.15, cielęta 1.70 — 2.40, świnie mięsne i tuczne 1.75—2.05.

POZNAŃ, 18 LISTOPADA

Targowisko Miejskie.

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen. Spędzono: wołów 82, buhaji 161, krów 393, sztuk bydła 636, świń 1820, cieląt 500, owiec 278. Razem zwierząt: 3234. Płacono za 100 kg. żywej wagi. Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi). Woły: Pełnom. wytucz. nieoprzeg. 128 — 136. Mięliste tucz. mł. do 3 lat 120 — 126. Buhaje: wytucz. pełnomięs. 112 — 124. Tucz. mięs. 100 — 110. Nietucz. dobrze odżyw. starsze 88 — 98. Miernie odżywione 76 — 80. Krowy: wytucz. pełnomięs. 130 — 140. Tucz. mięsiste 114 — 124. Nietucz. dobrze odżyw. 96 — 104. Miernie odżywione 70 — 80. Jałowice: Wytucz. pełnom. 126 — 136. Tucz. mięs. 110 — 120. Nietucz. dobrze odżyw. 94 — 104. Miernie odżyw. 80 — 86. Młodzież: Dobrze odżyw. 80 — 90. Miernie odżyw. 70 — 80. Cielęta: Najprzedn. cielęta wytucz. 130 — 140. Tucz. cielęta 114 — 124. Dobrze odżyw. 104 — 110. Miernie odżyw. 86 — 100. Owce: Tucz. starsze maciorki i skopy 130 — 142. Dobrze odżyw. 104 — 110. Świnie (tuczniaki): Pełnom. od 120 — 150 kg. żyw. wagi 170 — 173. Pełnom. od 100 — 120 kg. żywej wagi 162 — 168. Pełnom. od 80 — 100 kg. żyw. wag. 152 — 160. Mięś. świnie ponad 80 kg. 144 — 150. Maciory i późniejsze kastraty 150 — 160. Świnie bekonowe 146 — 152. Przebieg targu spokojny.

G D A Ń S K.

Gdański urzędowy targ bydłowy z dnia 18 listopada

(Ceny w guldenach za 50 kg. żywej wagi)

(1 G. = zł. 1.73)

Spęd: 39 szt. wołów; 98 szt. buhajów; 160 szt. krów; 89 szt. cieląt; 95 szt. owiec; 1463 świń.

A. Woły:

a) wytucz., o najw. wart. rzeźnej 41 — 43; b) pełnomięsiste młodsze 34 — 37.

B. Buhaje:

a) młodsze, pełnom. o najwyższej wart. rzeźnej 38 — 46; b) pełnomięsiste lub wytuczone 33 — 36; c) mięsiste 27 — 30.

C. Krowy:

a) młodsze, pełnom. o najwyż. wart. rzeźnej 35 — 37; b) pełnomięsiste lub wytuczone 28 — 31; c) mięsiste 20 — 23.

D. Jałówki:

a) pełnom. wytucz. o najwyż. wart. rzeźnej 41 — 43; b) pełnomięsiste 34 — 37; c) mięsiste 27 — 30.

E. Młodzież:

miernie odżywiane 22 — 25.

Cielęta:

a) doppelendery —; b) najlepiej tuczone ssaki 68 — 71; c) średnio tuczone ssaki 57 — 60; d) liche ssaki 25 — 30.

Owce:

a) tucz. jagnięta i młodsze skopy 43 — 45; b) średnio odżywiane owce i skopy 37 — 40.

Świnie:

a) tłuste ponad 150 kg. żywej wagi 55 — 56; b) pełnomięsiste od 120 do 150 kg. 52 — 53; c) pełnomięsiste od 100 do 120 kg. 48 — 50; d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. 46 — 47; e) mięsiste od 60 do 80 kg. —; f) mięsiste poniżej 60 kg. żywej wagi —; g) maciory 46 — 48; świnie bekonowe 46 — 47.

Przebieg targu spokojny.

RYNKI ZAGRANICZNE

CZECHOSŁOWACJA

PRAGA, DNIA 17 LISTOPADA

W porównaniu z tygodniem poprzednim dowóz świń z Polski do Czechosłowacji wykazał spadek o około 2500 sztuk.

W tygodniu sprawozdawczym dostawiono z Polski do Pragi 6.657 szt., na prowincję 1.178 szt., razem 7.835 szt. Wobec nadmiaru towaru dowiezonego z samej Czechosłowacji oraz większych dostaw towaru bitego (z Polski 8 wagonów) sytuacja na targu doznała gwałtownego pogorszenia. Ceny zniżkowały o 50 do 65 hal. na towarze lekkim, zaś na towarze ciężkim o 25 hal.

Płacono za towar lekki polski Kc. 6.60 — 7.50, za towar ciężki Kc. 8.00 — 8.50. Dowóz bydła rogatego zwiększył się o około 180 sztuk. Do Pragi dowieziono 335 sztuk, na prowincję 64, razem 399 sztuk.

AUSTRIA

WIENIĘ, DNIA 14 LISTOPADA

Sprawozdanie z Hal Targowych.

Dowóz bitego towaru w ciągu ubiegłego tygodnia wynosił: 23 wagony świń, 14 cieląt, 9 mięsa wołowego, 3 mięsa wieprzowego. Uzyskiwano: za świnie bite z Polski S. 2.00 — 2.45, za cielęta 1.90 — 2.30.

Tendencja na świnie i na cielęta spokojna.

WIENIĘ, DNIA 17 LISTOPADA

Sprawozdanie z Targu bydła rogatego.

Dowóz dzisiejszy wynosił 2.308 sztuk, z czego 21 szt. na targ kontumacyjny.

Poszczególne kraje dostarczyły:

Austria

610

Węgry	606
Czechosłowacja	142
Jugosławia	34
Rumunja	916

Spęd obejmował: 1432 szt. wołów, 444 buhaj, 418 krów, 14 bawołów.

Placono w szyl. za 1 kg. ż. w.: woły S. 1.00 — 2.05, buhaje 1.00 — 1.45, krowy 0.90 — 1.50, chudźce 0.70 — 0.95.

Przebieg targu: Naskutek nieco większego spędu targ wykazywał słabszą tendencję i obroty były zwłaszcza pod koniec powolne. Jedynie najprzedniejszy towar utrzymał się w cenie, inne gatunki potaniały o 5 groszy. Stosunkowo najlepsza tendencja zaznaczyła się przy buhajach.

WIENIĘ, DNIA 18 LISTOPADA

Sprawozdanie z Targu trzody chlewnej.

Dzisiejszy dowóz na targowicę wynosił: 12.195 szt. świń mięsnych, 6.574 szt. świń tłuszczowych, razem 18.769 szt. świń.

W porównaniu z poprzednim tygodniem spęd był większy o około 2.800 sztuk.

Poszczególne kraje dostarczyły:

	mięsne	tłuszczowe
Austria	598	—
Węgry	422	1001
Jugosławia	1824	5425
Rumunja	1062	148
Polska	8204	—
Dania	85	—

Dowóz świń z Polski zwiększył się o około 850 sztuk. Również zwiększyły się dowozy z Austrii, Węgier, a zwłaszcza z Jugosławii, która samego towaru tłuszczowego dostarczyła o 1.700 sztuk więcej niż w poprzednim tygodniu.

Pod wpływem tak zwiększonych dowozów zarówno towaru w stanie żywym jak i bitym (z Polski nadeszło 26 wagonów świń bitych) sytuacja na rynku wiedeńskim uległa dalszemu gwałtownemu pogorszeniu. Przy bardzo słabym przebiegu targu towar mięsny stracił na cenie 15—20 gr., towar tłuszczowy 10 groszy.

Placono za świnię mięsne polskie S. 1.30 — 1.85, za towar tłuszczowy S. 1.57 — 1.60.

NIEMCY

BERLIN, DNIA 17 LISTOPADA

Sprawozdanie z Centralnej Targowicy mięsnej.

Przy normalnej podaży rynek mięsa wieprzowego miał przebieg spokojny. Specjalne gatunki w szczególności małe chude szynki i mięsne bocзки były poszukiwane.

Rynek mięsa zagranicznego był dostatecznie zaopatrzone.

Placono w markach niem. za 50 kg. bitej wagi (100 Mk. = 2.12.80 zł.):

a) świnię uboju miejscowego	Mk. 79—84
b) świnię uboju prowincjonalnego	74—77
c) świnię zagraniczne (łochy z Danji)	64

Ceny na 12 największych targach trzody

(Od 10 do 14 listopada)

W RM. za 50 kg. ż. w. Berlin 62 — 64; Hamburg 63 — 64; Kolonja 63 — 67; Dortmund 62 — 65; Frankfurt n/M. 64 — 66; Mannheim 66 — 68; Stuttgart 60 — 62; Monachjum 55 — 60; Lipsk 63 — 64; Drezno 61 — 63; Wrocław 62 — 63; Magdeburg 59 — 63. Cena przeciętna 62 — 64; w poprzednim tygodniu 63 — 65.

FRANCJA

PARYŻ, DNIA 15 LISTOPADA

Sprawozdanie z Centralnych Hal Targowych.

Wołowina: Dowozy duże. Popyt ożywiony. Ceny z dnia wczorajszego utrzymane.

Cielęcina: Sprzedaż jak na sobotę za słabą. Zniżka ceny o 0 fr. 50 na towarze drugiej i trzeciej jakości.

Baranina: Dowóz dość znaczny. Zniżka o 0 fr. 50 na 1 kg. przy drugiej i trzeciej jakości.

Wieprzowina: Sprzedaż ożywiona. Ceny zwykływały o 0 fr. 20 do 50 na 1 kg.

Notowania we frankach francuskich za 1 kg. mięsa (100 fr. = 35 zł.):

Wołowina	I-a	II-a	III-a
ćwiartki przednie	— —	8.80—9.70	7.00—8.70
ćwiartki tylne	12.00—13.00	11.00—11.90	8.00—10.90
Cielęcina	13.80—16.00	11.50—13.70	8.50—11.40
Baranina	14.50—17.00	11.50—14.40	8.50—11.40
Świnie bite od 7.80 do 11.00.			

STRASBURG OD 10 DO 15 LISTOPADA

(Sprawozdanie Konsulatu R. P.)

A. TARGOWISKO

sprzedano sztuk	ceny za 100 kg. mięsa	Prowencjencja
wołów	35 1240 — 1280	Francja
krów	30 940 — 1300	"
byków	47 1080 — 1100	"
cieląt	539 1400 — 1740	"
trzody chlewnej	247 1020 — 1080	100 sztuk z Luksemburga, 50 szt. z Italji
owiec	40 1400 — 1520	Francja

B. RZEŻNIA.

ogółem ubito sztuk	Ceny I kat.	II kat.	III kat.
wołów	116 1140	1040	980
krów	279		
byków	92		
cieląt	644 1400	1320	1220
trzody chlewnej	652 1020	1000	920
owiec	102 1400	1340	1220

Przeciętna waga: tow. żywy 94; trzody chlewnej: tow. bity 75.

C. DOWÓZ TOWARU BITEGO.

krów	23	Francja
cieląt	80	"
owiec	10	"
trzody chlewnej	1026 przeszło 800 sztuk z Niemiec reszta z Francji	

D. UWAGI

TRZODA CHLEWNA. Zapowiedziana w ostatnim sprawozdaniu zwyżka cen zaznaczyła się na początku tygodnia sprawozdawczego na skutek podniesienia cen przez dostawców niemieckich. Już w końcu tegoż tygodnia jednak ceny powróciły do dawnej tendencji zniżkowej, gdyż z powodu nadejścia konkurencyjnych transportów z Luksemburga i Italji, dostawcy niemieccy zmniejszyli swe żądania i nadesłali znowu większą partję towaru.

BYDŁO ROGATE. Sytuacja bez zmiany — tendencja spokojna.

WŁOCHY

MEDJOLAN, DNIA 11 LISTOPADA

Spęd: bydło włoskie 450 szt., bydło węgierskie, rumuńskie, polskie 1500 szt., cielęta żywe 890 szt., bite 700 szt.

Ceny za 100 kg. żywej wagi w lirach (100 L.=46.69 zł.):

Bydło krajowe: woly 420 — 470, jałowki 380 — 450, krowy tłuste 310 — 360, krowy chude 230 — 260, buhaje 310 — 400, cielęta 550 — 660.

Bydło zagraniczne: węgierskie	rumuńskie	polskie
woly	280—460	320—390
jałowki	300—440	290—330
krowy tłuste	300—360	
buhaje	320—400	
cielęta bite	510—640	510—640

Tendencja słaba.

DANJA

KOPENHAGA, DNIA 17 LISTOPADA

Oficjalne notowania targu mięsnego (za 100 kg. w koronach duńskich, 1 Kr. = 2.38 zł.):

	I-a	II-a	III-a
woly	100—110	85—95	70—80
krowy młode	80—85	65—70	—
krowy stare	50—55	40—45	25—30
buhaje	80—85	70—75	65—70
cielęta	90—100	75—85	60—70

świnie (spęd 1732 szt.)

świnie młode	100—110	90—95
lochy	60—65	50—55

Tendencja słaba.

AMERYKA

CHICAGO, DNIA 15 LISTOPADA

(Ceny rozumieją się w dolarach amer. za 1 centnar amer.

t. j. 45 i 1/3 kg.):

smalec na grudzień	9.87½
smalec na styczeń	9.57½
smalec na marzec	9.60
świnina	14.50
świnie lekkie	8.50—8.65
świnie ciężkie	8.50—8.65

WĘDLINY

CENY WĘDLIN W BUDAPESZCIE

(według danych Konsulatu)

Ceny w pengö. 1 pengö 1.56 zł.

1. Kielbasa wędzona 1-a	1 kg. 2.80—4.00
2. Kielbasa wędzona 2-a	1.60—2.80
3. Kielbasa myśliwska	3.20—4.00
4. Szynka wędzona, surowa tylna miejsc.	3.20—4.60
5. Szynka wędzona surowa przednia miejsc.	2.60—3.00
6. Szynka wędzona, surowa, tylna z prow.	3.00—4.00
7. Szynka wędzona surowa przednia z prowincji	2.60—3.20
8. Ślonina wędzona	1.90—2.20

CENY WĘDLIN W MEDJOLANIE

(wg. danych Konsulatu gen.)

Ceny w lirach włoskich 1 (jeden lir) = 46.78 groszy polskich.

1. Mortadela	10.00—11.50
2. Salami	16.00—18.00
3. Kielbasa sucha Cacciatore (myśliwska)	15.00—17.00
4. Boczek solony	6.80—7.00
5. a) Szynka surowa	14.50—16.50
b) Szynka wędzona gotowana z kością	10.50—11.50
6. a) Ślonina	6.30—6.50
b) Ślonina krajowa	6.60—6.90

CENY WĘDLIN W WIEDNIU

(według notowań Marktamt der Stadt Wien)

Ceny w S. austr. 1 S. = zł. 1.25

Ceny hurtowe:

1. Serwulafki	2.90—3.35
2. parówki	4.30—5.15
3. mortadela	3.15—3.25
4. kielbasa paryska	3.40—3.60
5. kielbasa krakowska wyrabiana w Wiedniu	4.80—5.40
6. kielbasa polska wyrabiana w Wiedniu	4.40—4.80
7. salceson zwykły	2.00—2.45
8. salceson lepszy	3.60—4.20
9. salami węgierskie	9.20—10.00
10. szynka gotowana (w detalu)	10.00—12.00
11. kielbasy końskie	1.40—2.80

RYNEK BEKONOWY

OSTATNIE WIADOMOŚCI Z RYNKU ANGIELSKIEGO

Ceny bekonu na Giełdzie Londyńskiej w dniu 14 listopada 1930 r.

Za 1 cent. ang. w shl.

Bekon irlandzki	92 — 102
„ duński	68 — 74
„ szwedzki	71
„ holenderski	63 — 71
„ kanadyjski	nienotowano
„ estoński	64 — 68
„ łotewski	64 — 66
„ polski	61 — 65
„ rosyjski	60 — 63

Pomimo zwiększonych dowozów z Danji, ceny

pozostały bez zmiany. Na północy jednak ceny na bekony szwedzkie, holenderskie spadły od 1 — 4 shl., a na polskie ciężkie o 2 shl. W przyszłym tygodniu spodziewany jest mniejszy dowóz bekonoń z Danji, lecz ilość holenderskich bekonoń wzrośnie.

Ubój duński w zeszłym tygodniu wyniósł 123.600 szt.

„ holenderski	„	„	19.284	„
„ szwedzki	„	„	8.300	„

Dostawy za zeszły tydzień przedstawiają się następująco:

Z Danji 66.103 bal. z których 33.962 bal. przybyło do Londynu.

Z Polski 6.870 bal. z których 4.739 bal. przybyło do Londynu.

Do Londynu przybyło ze Szwecji 2.586 bal.

„ „ „ z Holandji 3.543 „

„ „ „ z Węgier 100 „

Urząd Wojewódzki Krakowski
L. Rol. I. 152/30.

OBWIESZCZENIE WOJEWODY KRAKOWSKIEGO O KONKURSIE OFERT NA WYDZIERŻAWIENIE PAŃSTWOWEGO ZAKŁADU PRZETWORÓW MIĘSNYCH W DĘBICY, POWIAT ROPCZYCE

Ogłaszam niniejszem konkurs ofert na wypuszczenie w dzierżawę Zakładu Przetworów Mięśnych w Dębicy, z zachowaniem poniżej wyrażonych warunków:

1. Przedmiotem dzierżawy jest rzeźnia, stanowiąca własność Skarbu Państwa o zdolności uboju do 80.000 sztuk materiału rzeźnego rocznie, bekoniarńia obliczona na przerób roczny do 50.000 sztuk trzody chlewnej, masarnia oraz elektrownia o wydajności do 500.000 kilowatów rocznie. Zakład powyższy mieści się na placu ogrodzonym, wielkości około 3 ha przy stacji kolejowej Dębica, posiada własną bocznice kolejową i potrzebne budynki przemysłowe oraz mieszkalne, o powierzchni zabudowanej około 4.600 m.², i przedstawia wartość szacunkową w sumie 3.200.000 zł.

2. Do głównych warunków wydzierżawienia należy:

- a) termin dzierżawy 10-letni;
- b) wykupienie przez dzierżawcę zapasów materiałów i produktów w stanie surowca i przerabianie według własnych Skarbu Państwa kosztów ich nabycia i przerobu uwidocznionych w bilansie na dzień 1-go stycznia 1931 r.;
- c) zobowiązanie się dzierżawcy do uboju i przerobu trzody chlewnej wyłącznie produkcji krajowej z tem, że dzierżawca obowiązany jest do uboju tygodniowo co najmniej 800 sztuk trzody chlewnej oraz do eksportu z tychże 800 sztuk tygodniowo w postaci bekonów — przy zapewnieniu niezbędnej ciągłości wysyłania co najmniej 400 sztuk trzody chlewnej. Celem dopełnienia obowiązku stałego eksportu bekonów w ilości odpowiadającej co najmniej 400 sztukom trzody chlewnej tygodniowo zobowiązany jest dzierżawca do zakupywania co najmniej 30% całego zapotrzebowania materiału rzeźnego w powiatach: Ropczyce, Piłzno, Mielec, Kolbuszowa, Dąbrowa, Tarnów, Rzeszów, Tarnobrzeg, Opatów, Sandomierz i Janów Lubelski. Urząd Wojewódzki może z zobowiązania tego zwolnić dzierżawcę w wyjątkowych wypadkach np. rozpowszechnienia chorób zaraźliwych i t. p.;
- d) przejście przez dzierżawcę wszelkich praw i obowiązków wynikających z umów zawartych przez Zakład z odbiorcami prądu i Magistratem m. Dębicy w sprawie dostarczania prądu z elektrowni Zakładu;
- e) wysokość czynszu dzierżawnego nie niższa niż 50.000 złotych w złocie rocznie, płatnych z góry w półrocznych ratach;
- f) dzierżawca winien złożyć kaucję w wysokości trzyletniego czynszu czyli co najmniej w sumie 150.000 zł. w gotówce lub obligacjach meljoracyjnych, wzgl. innych papierach pupilarnych, albo też dostarczyć na powyższą sumę gwarancję instytucji uznanych przez Urząd Wojewódzki w Krakowie za zasługujące na zaufanie, o ile Urząd Wojewódzki w Krakowie uzna te gwarancje za odpowiednie.

3. Do konkursu mogą przystąpić osoby fizyczne lub prawne, posiadające fachowe kwalifikacje w osobach ofertanta lub przewidywanego kierownika przedsiębiorstwa oraz dysponujące kapitałem obrotowym w wysokości 500.000 zł. Kwalifikacje fachowe i finansowe winny być potwierdzone dowodami pisemnymi.

4. Zgłoszenia winny być złożone do dnia 10-go grudnia 1930 r. włącznie w Wydziale Rolnictwa Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie za pokwitowaniem lub listem poleconym, w ostatnim wypadku mianodajna jest data stempla pocztowego.

5. W pisemnej ofercie winna być wymieniona wysokość ofiarowanego czynszu dzierżawnego oraz zobowiązanie do przyjęcia wszystkich warunków, wymienionych w niniejszem ogłoszeniu oraz zawartych we wzorze umowy dzierżawnej.

6. W celu obejrzenia przedmiotu dzierżawy należy zwracać się do dnia 8-go grudnia 1930 r. włącznie do Wydziału Rolnictwa Urzędu Wojewódz. w Krakowie dla uzyskania odpowiedniego zezwolenia.

Plany rzeźni, wzór umowy dzierżawnej, umowy obciążające rzeźnię a przekazywane nowemu dzierżawcy, mogą być przeglądane w Wydziale Rolnictwa Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie w godzinach od 10-tej do 14-tej do dnia 8-go grudnia 1930 r. włącznie.

7. Oferta winna być złożona w zalakowanej kopercie i zawierać wyrażenie zgody ofertanta na wszystkie warunki przetargowe zawarte w niniejszem obwieszczeniu i we wzorze umowy dzierżawnej. Do oferty winno być załączone zaświadczenie Kasy Skarbowej o złożeniu do depozytu Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie sumy 5.000 zł. tytułem wadium, które przypadnie na rzecz Skarbu Państwa, o ile kandydat wybrany na dzierżawcę nie zgłosi się do Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie i nie spisie umowy w okresie tygodnia od zawiadomienia go o przyznaniu dzierżawy.

8. a) Otwarcie ofert nastąpi w dniu 15 grudnia 1930 r. o godzinie 12-tej w Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie;
- b) o wyniku konkursu ofertanci będą zawiadomieni przez Urząd Wojewódzki w Krakowie w okresie 4 tygodni od terminu otwarcia ofert;
- c) kandydata na dzierżawcę z pośród ofertantów zatwierdza Minister Rolnictwa. Ministrowi Rolnictwa służy prawo dowolnego wyboru lub odrzucenia kandydata na dzierżawcę z pośród ofertantów bez żadnych ograniczeń bez względu na zaofiarowane warunki;
- d) ofertantom, którzy nie otrzymają w terminie 4 tygodni zawiadomienia o przyznaniu im dzierżawy, wadja zostaną zwrócone na ich żądanie.

Kraków, dnia 27 października 1930 r.

Wojewoda:

(—) Dr. MIKOŁAJ KWAŚNIEWSKI.

EKSPORT — DO WŁOCH — IMPORT **COLOMBO & QUAGLIA** Handel komisowy nierogacizną
bydłem, cielętami i mięsem,

Milano (Medjolan), Viale Molise N. 68

Adres dla przesyłek towarowych:
COLOMBO & QUAGLIA, MILANO

Adres dla telegramów:
COLOMBO QUAGLIA MILANO

Korespondencja w językach: niemieckim, francuskim, włoskim i węgierskim.
Telefon: Biuro: 54-448; w nocy: 53-168, 54-418.

Rachunki bieżące:

Banca Popolare di Milano
Banca Milanese de Credito
Banca Nazionale dell'Agricoltura
Banca Comm. Italiana

ZAWIADOMIENIE DLA WW. PP. EKSPORTERÓW

Dom Eksportowy
RYNIEWICZ, HAŁADEFJ i S-ka — Paryż
1, rue Mondetour 1

FINANSUJE, ZALICZKUJE, JAK RÓWNIEŻ PRZYJMUJE DO KOMISOWEJ SPRZEDAŻY WSZELKIE TRANSPORTY BITEGO MIĘSA, WYSYLANEGO DO FRANCJI.

Informacyj udzielają i zlecenia wykonują:

- 1) B-cia RYNIEWICZE — Lwów, ul. Piekarska 16, tel. 18-64
- 2) RYNIEWICZ, HAŁADEFJ i SKA. Warszawa, Nowy Świat 30, tel. 122-60

POLSKO-BRYTYJSKIE TOWARZYSTWO OKRĘTOWE, SP. AKC. POLISH-BRITISH STEAMSHIP COMPANY, LTD. GDYNIA

Regularna tygodniowa komunikacja statkami pasażersko-towarowymi z Gdyni,
Gdańska do Londynu i z Gdyni, Gdańska do Hull.

Wszystkie statki Towarzystwa są zaopatrzone w obszerne nowoczesne chłodnie dla przewozu bekonów, mięsa i t. p.

Odjazdy z Gdyni do Londynu i z Gdyni do Hull w każdy piątek.

Informacji udzielają:

w Gdyni: Polsko-Brytyjskie Tow. Okrętowe, ul. Portowa;
adres telegraficzny: Polbrit, Gdynia.

w Gdańsku: Ellerman's and Wilson Lines Coy. Ltd.;
Grosse Gerbergasse 11/12; adres telegraficzny: Wilsons, Danzig.

Prenumerujcie i rozpowszechniajcie „Przegląd Mięsny“

Warunki prenumeraty: Miesięcznie — 4 zł.; kwartalnie — 12 zł.; półrocznie — 24 zł.; rocznie — 48

Cena ogłoszeń: $\frac{1}{1}$ str. — 350 zł.; $\frac{1}{2}$ str. — 175 zł.; $\frac{1}{4}$ str.; 90 zł.; $\frac{1}{8}$ str.; — 50 zł. Ogłoszenia drobne za wiersz 1 milimetry, szerokości 1 łamu 1 złoty. Ogłoszenia na ostatniej stronie o 50% drożej. Przy kilkorazowym ogłoszeniu rabat.

Wydawcy: Syndykat Polskich Eksporterów Trzody i Bydła oraz Polski Związek Bekonowy

Redaktor odpowiedzialny: JAROSŁAW LITWINOWICZ

Drukarnia Artystyczna, Nowy-Świat 47, tel. 635-80 i 635-83.

Organizacja Transportowa
firmy

SCHENKER

**Międzynarodowe Transporty wszelkiego rodzaju
we wszystkich kierunkach.**

SPECJALNOŚĆ:

Transporty artykułów spożywczych:

trzody chlewnej, mięsa, bekonów, jaj, masła i t. p.

INFORMACJE I OFERTY PRZEZ:

SCHENKER & Co., WIEN, w Wiedniu.

SCHENKER & Co., DANZIG, w Gdańsku.

Spółka Akcyjna dla Międzynarodowego Transportu

SCHENKER I S-ka w Warszawie.